

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy íven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,

a lap szellemi részét illető közlemények az

ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ

csimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János; Berde Áron, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor,**
helyettes szerkesztő: **Szabó Sámuel.**

Tartalom: Párisi közkiállításról, XXII. — Kereskedelmi érdekeink biztosítása a Balkánfélszigeten és Oláhországban, K. L. — A székes-fehérvári orsz. kiállítás érdekében, Frank Károly. — Vetőre hagyott burgonyáról, Ébner Sándor. — A nyul, mint a kertészet legveszélyesebb ellensége, Br. Nyáry Gyula. — A gyümölcsfák trágyázásáról, K. L. — Könnyezve iszik, Ébner Sándor. — Szőlőgazdáink figyelmébe, Sz. é. V. — Állandó szőlőszaporítási mód, B. N. — Ákác-gyökékhajtások kiirtása, K. L. — Baromfiak hullása ellen. — Kormány-intézkedések. — Egyleti mozgalmak: Választ. ülés, 1878 nov. 4-én. — Vidéki gazd. tudósítások: (Szilágy-Nagyfalu, Kercsed, Mocs.) — Hirdetés. — Piaczi árak.

A párizsi közkiállításról.

(Eredeti tudósítás.)

(G. V.) XXII. Egy tárgy minőségének megítélése annál biztosabb, minél teljesebben számba vesszük azon tényezőket, melyek a kvalitásra befolyást gyakorolnak; és minél egyszerűbb eszközökkel és eljárással sikerül ez, annál nagyobb lesz annak gyakorlati értéke! Többféle nem egyenértékű tényezőnek latolgatása nagyon bajos, sőt megtörténhetik, hogy az elméleti vizsgálat meglegedésünkre szolgál, de a kérlelhetetlen praxis ellent mond. Legjobb példa erre a bor: a vegyész a legnagyobb pontossággal mutathatja ki az egyes alkotórészek arányát egymáshoz, de ez magában véve sohasem elég, — mellőzhetlen, hogy a szájíz és a szaglás is ítéletet mondjon a szóban forgó italnak élvezhetőségére néve. A bor minősítése tehát az emberi érzékekre van főleg bízva s épen ezért oly különféle a nemzet, a hányféle a bor. A görög szereti a borban a gyántaitz, az amerikai az általunk kellemetlen ízűnek ítélt Catawba-szőlőből készít pezsgőt; a magyar sok helyt a fanyar veres bornak ad elsőséget; a francia ettől iszonyodik stb.

Miután az ízlés ennyire különböző, az emberi érzékek nyilvánulása pedig korántsem csálhatatlan: azon tárgy lesz legalkalmasabban és legigazságosabban megítélhető, melynél mi-

nél kevésbé vagyunk kénytelenek az érzéki benyomás hatására támaszkodni. E tekintetben a haladás nincs kizárva; a tudományos kutatások előhaladtával ma már oly czikkek, hogy úgy mondjuk tárgyilagos méltatása sikerül, melyek azelőtt bizonytalan és megbízhatlan minősítés alá estek.

Ily czikk a liszt, melynek igen egyszerű és eddig legmegbízhatóbb minőségi próbáját hazánkban Pekár Imre ur találta fel. Pekár ur, mint a debreczeni „István“ gőzmalom igazgatója legilletékesebben foglalkozhatott e fontos kérdés megoldásával, mely neki évek során tett fáradságos tanulmányai nyomán végre sikerült is és épen itt — a párisi közkiállításon nyerte nemzetközi polgárjogát, mert a jury az eljárást oly ki-tünőnek ítélte, hogy az összes 195 lisztmustrát, mely vizsgálatra került, Pekár módszere szerint bírálta meg és annak általános alkalmazását a legmelegebben ajánlotta.

Lássuk már most, miben áll e lisztpróba!

Mintegy 27 cm. hosszú, 15 cm. széles és 67 mm. vastag hárs- vagy fatáblákra (melyek fekete politur oldattal háromszor bekenetnek, de ki nem polituroztatnak) az összehasonlítandó vagy megvizsgálandó lisztet az üvegből készült „osztóval“-val elhelyezzük, avval el is simítjuk és gyengéd nyomással, az osztónak folytonos ide-oda mozgatásával egyformán vastaggá és mintegy összefüggővé tesszük.

Az így nyert lisztréteget — körülbelül 45 mm. vastagságban — az osztó éles szélével négy oldalt levágjuk, úgy hogy csakis egy 2½—5 cm. széles, 7—10 mm. magas csik maradjon a táblán. E módon több (2—8) összehasonlítandó liszt-csikot (vagy szalagot) lehet egy táblára úgy elrendezni, hogy azoknak élesen levágott szélei egymást ériék.

Hogy az összeállított lisztleket szín és tisztaság szerint meg lehessen ítélni, a réteg egyformán vastag és annyira simítva kell, hogy legyen, miszerint sem szemcsés, sem hullámos mélyedések vagy emelkedések elő ne forduljanak. Egy szóval, az élesen határolt lisztpróba-
knak ugyanegy világításba kell, hogy

essenek, azon czélból, hogy a reájuk ható világosságot egyformán is vethessék vissza. Ennek elérésére a nagyobb, u. n. „pallérozó üveg” szolgál, ezt éles szélével előre irányozva és mindkét kézzel fogva, a lisztesikokat erőteljes, hintázó, nyomó és (a leragadás elkerülése végett) egyszersmint kissé előre haladó mozgással, tehát nyomás- és húzással egyaránt sima, domboru felületre alkotjuk át, melyet a rá eső világosság egyformán világít meg.

Már ezen száraz optikai módszer is, látszólag egészen egyforma lisztetől nagy különbségeket mutat és úgy a lisztnek általános színe, valamint annak tisztasága pontosan megítélhető. Az így nyert eredmény némi gyakorlat és figyelem mellett a következőkre nézve ad felvilágosítást: a tisztátalanság természetére nézve (magvak, felbőrhártyák, korparészek), nagyjában az őrlési eljárásra, a malom kisebb-nagyobb mérvben jobb vagy rosszabb berendezésére, valamint ezen berendezésnek jó vagy rossz karban létére nézve; végre — mindent tekintve — a malomszemélyzetnek gondos és szorgalmas, vagy pedig könnyelmű és hanyag eljárására nézve.

Jóllehet a fenti eljárás, mely nagyon egyszerű és kevés idő alatt megtehető és elsajátítható, az általános színt és tisztaságot, valamint az őrlésnek és annál alkalmazottaknak szigorú ellenőrzését megengedi, mégis ezen kívül még több kell, a mi szintén a leirt. módszeren alapszik, minden ismertető jelet még észrevehetőbbé, szembeszökőbbé tesz és egyszersmind a nyerstermény (buza- vagy rozsliszt) minőségét is jelzi.

Ezen második eljárás, a tulajdonképeni kémlelés, mely számtalan vegyi kísérlet után ma odáig jutott, hogy a leirt módon összeállított lisztmustrákból tészta készit és azokat megvizsgálja. A lisztet tartalmazó táblát egy körülbelül 40 cm. hosszú, 30 cm. széles, 20 cm. mély és 15 cm. mélyre vízzel töltött medenczébe mártjuk, lehetőleg függőlegesen. Figyelve, hogy a liszt le ne esuszhasék és lassu, de folyton haladó mozdulattal, hogy a légholyagcsák eltávozhassanak. A táblát 20—30 másodperczig tartjuk a víz alatt, azután szélével kiemeljük és néhányszor hintázva megmozdítjuk és leöblintjük. Ezután a táblát részüt feltámasztjuk és ha a be nem ivódott víz lefolyt, a széleket újból levágjuk, hogy a próbák repedés nélkül száradhassanak; ezen levágás éles-szélű favonalzóval történik. A liszt, mely látszólag egyforma volt, már nedves állapotában is nevezetes minőségi különbségeket mutat, melyek a száradással még fokozódnak.

E próba általában két irányban szolgál biztos ismertetőül: anyag minőségre és gyártásra nézve.

Az anyagot illetőleg: halvány, holt, fakó szín minden buzafajtánál sikerszegénységre mutat. Ha a fehér szín kékes vagy szürkés violaszinbe játszik, akkor a liszt nedves, kicsirázott vagy dohos gabonából készült; vagy pedig az első anyag ép volt, de a liszt állás, még nem felelő raktározás, erős áztatás nyomán szenvedett, az őrlés után, kedvezőtlen módosulást. Ha ezen módosulás nagyon jelentékeny, akkor magban és lisztben látás és szaglással már észre fogjuk venni, de a csekély és csakis a sütés következtében nyilvánulni szokott romlás, a Pekárféle eljárás által már előlegesen is constatálható.

Ugy az egyes termelési évek, valamint az egyes buzafajok sikergazdagsága, valamint annak minősége a világos-sárga szín által tisztán van jelezve és ha ellenőrzésül a mennyileges sikerkimosást alkalmazzuk, a Pekárpóba igazolva lesz.

Gyártási ellenőrzés tekintetéből, e módszer eddig nem ismert előnyöket nyújt. Ugyanazon kereskedelmi szám alatt készült különböző őrletek, vagy különböző gabonákból, vagy végre különböző malmokból, melyeket eddig látszat szerint egyformának tartottunk és melyeknek minőségi eltérései csakis utólag, a vevők panaszra folytán jutottak tudomásra: a Pekárpóba által szembeszökően jellegezve megismerhetők. Ezen eltérések okául szolgálhat maga a nyersanyag, az eljárás hiányossága, vagy pedig a rosszabb minőségek hozzákeverése, mindez többnyire csak a sütésnél szokott kitűnni.

A Pekárpóba tehát első sorban a molnároknak tesz szolgálatot, de másrészt minden nagyobb fogyasztó előnyvel fogja használhatni; kivált a gazdára nézve azért fontos, mert a termelt gabonafajnak tápláló minőségét (a kisebb vagy nagyobb sikértartalom szerint) csalhatatlanul jelzi. A párisi közkiállítás juryje a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott e találmányról, mely képessé tette minden egyes kiállító lisztje felett részrehajlatlan ítéletet mondani s t. honfitársunk ennek nyomán jutalmazva is látja szakbuzgó tevékenységét. A Pekárféle eljárás ma a legtöbb magyar malomban alkalmazva van, az angol és francia földön most leend meghonosítva; ez azon megbecsülhetetlen tevékenység következtése, melyet Pekár Imre ur, mint magyar juror a lisztbírálat alkalmával kifejtett, melylyel találmányának kitűnőségét, urbi et orbi ad oculos demonstrálta! —

Kereskedelmi érdekeink biztosítása a Balkánfélszigeten és Oláhországban.

A nélkül, hogy a politika savanyu almájába harapni magunkban kedvet éreznénk, közöljük a brassói ipar- és kereskedelmi német lap nézeteinek kivonatát, a fenncimzett kényes kérdéssről:

Nincs kétség többé, hogy a monarchiánk és Oroszország gazdasági érdekei közt levő ellentét a tavalyi törökországi háborúk által fokozódott, ugyszolván az összeütközéshez közel áll. Oroszország közelebb jutott hozzánk; újabb tért nyert a külkereskedéssel szemben gyakorolni szokott elzárkózottságának; újabb tért nyert védvámjai számára, mezőgazdasági és ipari termékeinek javára. Nemzetgazdaságunk hatalmi köréből olyan fontos részre nyújtotta ki kezét Oroszország, minek mi emberemlékezet óta birtokába voltunk. Hogy milyen jelentőséggel bír az ilyen tőszomszédság, tudhatják mindazon országok, melyek Oroszországgal közvetlenül határosak.

Ilyen körülmények közt kérdeznünk kell: minő értelme és célja lehet reánk nézve, kereskedelmi szempontból, Bosznia és Hercegovina elfoglalásának? E hadművelet célja nem lehetett csupán egyszerű országfoglalás vagy a birodalom területe nagyítása, mert a mit ezen országokkal területben nyerhetnénk, az egész birodalom belerejének gyengítésére, rovására szolgálna. Ezen foglalások valódi célja, csak gazdasági és kereskedelmi érdekeink védelme lehet.

Ideje, hogy saját nagy hibáinkat, melyekkel oly sok kárt okoztunk magunknak, elvégre jóvá tegyük. Mindenekelőtt megbocsáthatlan és bosszantó hiba volt, hogy Törökországgal és Oláhországgal összekötő vasútainkat még mai napig sem építettük ki. Oly esztelenek, ügyetlenek vagy szerények voltunk, vagy minek nevezzük? hogy elnéztük Törökországban a török kikötőktől befelé — minő Salonichi, Konstantinápoly, Varna, Csernavoda — miként épülnek a vasutak az ország belseje felé, veszélyes idegen pártfogás alatt és támogatás mellett, kik ezáltal Törökországot és Oláhországot könnyen beutazható piacokká alakították, a tenger felől érkező kereskedelmi és iparcikkek számára; mialatt mi, tőzsomszédok! alig tudunk ügygyel-bajjal terményeinkkel és iparcikkeinkkel a legközelebbi állomásig eljutni.

A vasúti összeköttetések mindenek előtt kiépítendők és pedig még több irányban, miként eddig megkezdődtek. (Novi, Bród,) Zimony, Orsova, Vulkán, Verestoronny és Brassó a legkívánatosabb átjáró helyek volnának. A Balkánországokban és Oláhországban mindaddig soha nem juthatunk elsőségre kiviteli cikkekinkkel, míg ezen tartományok különböző középpontjai irányában a Feketetengerig ki nem terjeszkedünk. A mennyiben továbbá ezen összeköttetések Törökország megmaradt tartományaiába esnek, a mostanig fenállott török átviteli vámleszállítandó.

A mi Uj-Bulgáriát: illeti kétséget alig szenved, hogy ott a vám- és kereskedelmi összeköttetés tekintetében Oroszország javára fognak az ügyek eldőlni. Hisszük azonban, hogy az európai nagyhatalmak ez érdemben segítségünkre lesznek Oroszország ellen. A legbiztosabb volna, ha Bulgária Törökországgal a régi vámszövetségben maradna; vagy legalább kötelezni kellene, hogy mindazon nem belföldi forgalomra vonatkozó szerződéseket, kedvezményeket és intézkedéseket, a melyek Törökországban eddigelő fennállottak és ezutánra is fennállani fognak, magára nézt is kötelezőknek elismerje.

Hátra volna még Hercegovina, Montenegro, Szerbia s a sok tekintetben fontos Oláhország, melyek a monarchia déli és keleti határa körül csoportosulnak. Ezen összes kis szomszédországokat egy jól szervezett vámszövetségbe kellene vonni Ausztria-Magyarországgal, melynek azonban legkevésbé sem szabad érintenie ama szövetségeseink állami önállóságát. Erre nézt például szolgálhat a volt német vámegelet.

Mily eszélyes összeköttetés volna ez! melylyel mind magunk, mind vámszövetségeseink javára, Oroszország nyomasztó közelségét ártalmatlanná tehetnők! . . .

K. L.

A székes-fehérvári országos kiállítás érdekében.

Következő sorok küldettek be lapunkhoz:

„Jövő év május havában Székesfehérvárott mű-, ipar-, kézipar-, gazdasági- és állat-, egyáltalában a magyar földön előállított termények kiállítása fog meggyíttatni. Ő es. k. feu-

sége; József főherceg kegyeskedett ezen kiállítás védnökségét elfogadni; és miután a magas kormány, valamint Fehérmegye és a kiállítás székhelye, a város maga is, ezen országos vállalatot minden irányban hathatós pártfogással lényegesen előmozdítja, a budapesti országos ipar-egyesület ezen kiállítás érdekében egy külön bizottságot küldött ki, melynek tagjai: Mudrony Soma igazgató, Szabóky A. tanár, Falk Zsigmond, Ráth Károly orsz. képviselő, Posner K. L., Kölber F. és Adler H., mely példát az ország legtöbb nevezetes intézetei követték. Ezen minden oldalról nyilatkozó érdeklődés, mely ezen vállalat irányában mutatkozik, a legbiztosabb sikert helyezi kilátásba, annyival is inkább, mert ily időnkénti országos kiállítások a hazai ipar előmozdítására, fejlesztésére és versenyképességére bizonyára sokkal alkalmasabbak, mint a nagy világkiállítások, melynél az egyes országok saját szerű érdekei természetesen sohasem juthatnak annyira érvényre, mint az a szóban forgó országos kiállításnál lehetséges, a melyek azonkívül még a kiállítót hasonlíthatatlanul csekélyebb mértékben terhelő költségeknél fogva is, sokkal könnyebben hozzáférhetőek.

Ezen, a szegedi mintájára rendezett kiállítás 17 csoportra van osztva, melyeknek élén országos nevű, az illető szakma legkiválóbb tekintélyeivel találkozunk, ilyenek: gr. Károlyi Gyula, Korizmics László, gr. Eszterházy Mór, gr. Nádasdy Ferencz, Gelléri Mór, Bakai Náudor, gr. Zichy Edm., gr. Cziráky János, gr. Forgách A., Kozma Ferencz, Hegedüs Lajos, Dr. Hajnald Lajos érsek, Hollán Ernő, Gönczy Pál, gr. Brunswick Géza és még többen. Tekintetbe véve ezeken kívül még azon körülményt is, hogy a kiállítás elnöke, a laukadhatlan buzgalmu, hasonnemű vállalatok rendezésénél már több ízben érvényesült szakavatottsággal bíró és fényes tehetségű gr. Zichy Jenő, kinek közbenjárása folytán a végrehajtó bizottságnak sikerült a kiállítási iroda főnökeül megnyerni a II-ik csoport elnökét, Lederer Sándor urat Budapestről, ki fáradhatlan munkása és sokoldalú tapasztalataival fogva hathatós előmozdítója a kiállítási eszme létesítésének, s ki készséggel vállalkozott azon felette terhes feladatra, hogy mint a kiállítási iroda főnöke, annak belső szervezését és vezetését eszközölje; és hogy végre Fehérmegye főispánja Szögyényi Marich László ő exellenciája a tiszteletbeli elnökséget elfogadta, mindezekből a kiállítás fényes sikere annyival biztosabban várható, mert már máig is sok és nevezetes kiállító jelentette be, a kiállításban való részvételét.

Frank Károly,
kiáll. irodai tiszt.

Vetőre hagyott burgonyáról.

Tagadhatatlan, hogy hazánkban a burgonyatermelés mind nagyobb mérvben kezd terjedni. Mint emberi és állati táplálék valóban megérdemli, hogy nagyobb gondot fordítsunk nevezett növényre. De tesszük-e ezt? Határozottan nemmel felelhetünk.

Külföldön, hol a burgonya néhány század óta nagy mennyiségben természetlik, általános panasz hallható, hogy a

gumóhozamok nem kielégítők. Több tekintélyes termelő és szaklapok véleménye szerint a termés-csökkenés nem annyira a talajban és művelésben, mint inkább a vetésre alkalmazott gumók nem helyes megválasztásában és helytelen gondozásában keresendő. Lehet hogy tévednek, de állításaik alapnőkülieknek nem mondhatók.

A gazdaközönség nagy többsége hogy szokta a burgonyát kezelni? Felszedése után a nagyobb gumók kiválogattának s ezekből egy rész eladásra bocsáttatik, más része pedig konyhai szükségletre helyeztetik el; az apró gumók megéttetnek, vagy a m a g n a k h a g y a t n a k m e g; a m a g n a k v a l ó k v e r e m b e v a g y p i n c z é b e t é t e t n e k é s a s z e d é s s h o r d á s u á l p e d i g n e m a l e g k i m é l e t e s e b b b á n á s m ó d b a n r é s z e s i t t e t n e k i é r e t l e n, ö s s z e t a p o s o t t, m e g s é r t e t t g u m ó k e g y m á s f e l e t t é s e g y m á s a l a t t, g y a k r a n n e d v e s e n, s á r o s a n g a r m a d á k b a t ö l t v e r o t h a d á s n a k i n d u l n a k, m e t e r h o s s z u s á g u c s i r á k a t h a j t a n a k k i é s f o s z t a t n a k m e g $\frac{1}{2}$ —1 m e t e r h o s s z u s á g u c s i r á i k t ó l.

A mely pinczében felhalmozott magburgonyák csirái összevissza nőnek, egymásba fogódnak és kapaszkodnak, azok kiválasztása tavaszkor meglehetősen gondot ad.

A pinczében vagy veremben egész szárrá nőtt gyenge csira a burgonya anyagából fejlődött, illetőleg abból kapta tápanyagát. Midőn elvetés előtt a csira eltávolítottatik, azzal együtt a gumó keményítőtartalma is kevesbedett, mert a csira a keményítő rovására nőhetett meg. E szerint tehát az ily kicsírázott burgonya nem táplálhatja a földben fejlődött csiráját úgy, mint az oly gumó, mely anyagvesztés nélkül vetetett el.

A csirájától megfosztott burgonya új csirát hajt, ez új csira azonban nem lehet többé oly erőteljes, mint az első s így az anyagumó körül gyenge, kevésbé szétágazó gyökér fog származni. De minél szétágazottabb a burgonya gyökere, annál dúsabb a gumóhozam, s így kívánatos, hogy a burgonya csak elvetés után csirázzék.

A pinczében vagy veremben csírázott burgonya, tehát már nem fog a bekövetkező szárazságban kellően fejlődni, hanem satnya hajtás- és szárral néhány dió nagyságú gumóval fogja művelőjét megörvendeztetni.

A felszedett burgonyát nem szabad azonnal pinczébe vagy verembe helyezni, mert közvetlenül felszedés után mindenkor több víztartalommal rendelkezik a gumó, mint a menyenyi épségben-tartásához és raktározásához kívánatos.

A felszedett burgonyát tehát szárítsuk, fonnyasszuk meg. Szellős padlás, kukoricza göré, csűr, vagy más ily szellős helyiség megfelel a célnak. Tekintettel legyünk azonban arra, hogy a napvilág hosszason ne érje, mert a gumók megzöldülnek és élvezhetlenné válnak. A kellően száraz, fonnyadt gumók azután pinczébe, verembe tehetőek. A burgonyát legcél szerűbb zsupszalmára vagy faszénre tölteni, ez által száraz állapotban maradnak, nem csiráznak ki s kevésbé indulnak rothadásnak.

Kora tavaszkor pl. márczius elején, mielőtt csirázni kezdenek, a m a g n a k v a l ó g u m ó k k i v á l o g a t t a t n a k é s s z á r a z, f a g y m e n t e s h e l y r e t é t e t n e k é s g o n d o z t a t n a k a d d i g, m i g b e n e m k ö v e t k e z i k a v e t é s i d e j e.

A legkisebb háztartásban is található magburgonyának való helyiség. Az ily gondozott burgonya, vetőmagnak használva, bővebben fog teremni, mint a csirázás által anyagvesztéséget szenvedett.

Az állattenyésztésnél a legépebb egyedeket hagyjuk meg apa-és anyállatnak, a gabonatermesztésnél gondtal és költséggel válogatjuk meg a vetőmagot: a burgonyánál pedig a leghitványabb gumókat használjuk e célra.

Helyes-e ez eljárás? Némely termesztők szerint a vetésre használt gumó a burgonyatermés mennyiségére nincs befolyással, mások az ellenkezőt vitatják.

Ez évben tett saját kísérletem szerint következő eredmény mutatkozott. Agyagos homoktalajban közvetlen egymás mellé vettem 80 bokor burgonyát, azaz 40 bokorban tyúktojás nagyságú, a másik 40 bokorban pedig éretlen, mogyorónyi gumók alkalmaztattak; a nagyobbakból csak egy a kisebbekből 4—8 gumó helyzetetett egy fészekbe. Jelenlétemben történt szedés után a termés megmértet s kitűnt, hogy a nagyobb vetőmag után 22% gumóval több termelt; feltűró azonban az, hogy a gumók sem egyik, sem másik kísérletnél nagyság-különbséget nem mutattak.

E szerint tehát czélszerű, közép nagyságú, jól gondozott gumókat vetni, s nem apró éretlent és kicsírázottat.

Ébner Sándor.

A nyúl, mint a kertészet legveszélyesebb ellensége.

A kolozsvári kertészeti szakosztály időszerűnek találja az alábbi cikknek, gazda-közönségünk emlékezetében való felújítását; minthogy a közelgő tél magával hozza csemetéink új veszedelmeit is.

Évek óta panaszkodnak kertészeink s gazdáink a mezei nyulak által elkövetett károk miatt. Még élesebb volt a felszólalás kertészeti és gazdasági szaklapjainkban, melyekben keserű feljajdulás hangjainak kíséretében, mindenféle recipék hoztattak javaslatba, mik azonban valószínűleg csak az írott málasztok sorsában részesülendnek.

Igen is! az ajánlott utak és módok nem fognak célhoz vezetni; a roppant bajon csak egy mód segíthet s az csupán törvényhozás útján érhető el.

Az 1872. VI. törvénycikk vagyis a vadásztörvény, a mezei nyulat, dacára annak, hogy ez a kertészetnek legnagyobb kártevője, törvényes védpajzsa alá fogadta s a III. fejezetében kimondott vadászati tilalom jótékonyágában a többek közt őt is érdemtellenül részesítette.

Legyen szabad közbevetőleg megemlítenünk, hogy diszcsült néhai József nádorunk — ki tudvalevőleg híres kertész vala — a nyulaknak oly határozott ellensége volt, miszerint minden hasas nyulakn eljétését — megjutalmazá; míg ellenben a rókáknak pusztítását azon helyes okból, hogy ezek a kártevő nyulaknak biztos pusztítói — sehogy sem engedé meg.

A nagybölcsességű főherceg hagyatékos intencióját követve, azt hozzuk javaslatba: hogy a mezei nyúlra az imént jelzett vadásztörvény 15. §-ának rendelete terjesztessék ki;

vagy is a mezei nyulat a farkas, vadmacska, tengeri nyúl és egyéb kártékony állatok példájára bármikor s bárkinék legyen szabad elpusztítani; biztosítván a t. vadászokat, hogy egy vadnem, ha nem kíméltetik, kevesbithető ugyan, de azért mérőn ki nem írható.

Egyébként a nyúl a kerteknek, ültetvényeknek és faiskoláknak legveszélyesebb pusztítója és ellensége lévén, hacsak meglendült hazai kertiparunkat a jövőre, pusztulásnak kitenni nem akarjuk, úgy nem marad más hátra, mint a mezei nyúl ellen tüzzel-vassal irtó háborút üzenni.

Kívánatos, hogy ezen indítványhoz — mely a kertészkedőkre valódi életkérdés — mielőbb több szakember is hozzászóljon; talán csak viribus unitis, valamiképp legyőzzük a veszélyes s fájdalom, ez idő szerint még a törvény védpaizsa alatt megvédett halálos ellenségünket!

(„Kert. Füz.“)

Br. Nyáry Gyula.

A gyümölcsfák trágyázásáról.

A gyümölcsfatenyésztők nagyobb része meglegszik avval, ha a fák tövei körül a földet tányér-alakban, évenként a fél beállta előtt felpuhítja s trágyával befedi. Tudjuk, hogy a fák oldalgyökerei a föld alatt minden irányban szintoly messzire terjednek, mint a fa koronája; így hát a fennebbi trágyázás a gyökereknek csak a törzshöz és a föld színéhez közelebb eső részét táplálja. A trágyának őszi békapálása használ ugyan, de gyepes téreken, melyeket kaszálni szoktunk, rontja a füvet. Ily esetben ekként segítünk magunkon: rosz, elhasznált 2 literes boros üvegeknek vagy még jobb: kőkorsóknak kiültjük a fenekét s a fától $1\frac{1}{2}$ —2 méternyire, nyakig a földbe beássuk (egy fa körül 3—4-et) *) s ezeket száraz időjárás alkalmával nyáron több ízben megtöltögetjük trágyalével; ekként a gyökerek gazdag táplálékhoz jutnak s gyorsan, sűrűn fejlődnek.

Az így kezelt gyümölcsfák bő terméssel fizetik vissza a rájuk fordított fáradságot; sőt a kerti diszfák is, ha gyorsan akarjuk felnevelni őket, megérdemlik ezt a trágyázási módot.

Nagyon vigyázni kell azonban az őszi trágyázáskor, hogy a fák töveit, törzsét a trágya ne érintse; mert a korhadás közben fejlődő meleg a fa kergét megrontja és gyógyíthatlan fenésedést idéz elő.

(„Landw. Bl. für Siebenb.“)

K. L.

Könnyezve iszik.

Elmult a szüret, a must megforrott, az új bor még csipős, zavaros, de azért megérzik ereje s mindenki megvan elégedve az eredmény mennyiségével és minőségével.

Ha nem mult volna el a szüret, azt hinnéd nyár derekán van az idő, oly meleg sugarakat lövel a nap a pinceajtó küszöbén álló öreg szőlős gazdára. Előtte teli kancsó, kezében

*) Fazakasokkal $1\frac{1}{2}$ —2 lábnyi hosszú kar-vastagságu cserépcsőveket készíthetünk ezen célra; akár az alagsóvezérső használt csövek is igen jók.

Szerk.

pohár, jó izüen s látszólagos meglegedéssel issza borát, de minden kortyintásnál szomorubbá lesz, végre megtelik szeme s könnyei poharába hullanak.

Az arramenők csodálkoznak és nem értik az öreg keservét, végre megszólítja egy nálánál jóval fiatalabb ember „hej öreg atyus, miért búsulsz, nem látod, hogy az egész hegyalja vigad, bő szüretünk volt, jó borral telt pnczénk, jöjj koczint-sunk és sántuljon meg a búbánat, hogy sohase érhesen el bennünket.“

Az öreg kiüssza poharát, de újra megtelik szeme könnyel és szomoruan tekint a vigadókra. „Talán gyenge szüreted volt, kérdi egy másik, vagy hordód abrinca megszakadt s borod kifolyt, azért búsulsz?“

Vagy valaki megsértett? kérde egy harmadik s azt vetted szivedre? „Én azért szomorkodom, mert jó az idő és melegen süt a nap.“ A kérdezők ily feleletet nem vártak, csodálkozva tekintének az öregre s azt sugták egymás fülébe, hogy szegény öregnek megártott a bor, s nem tudja mit beszél.

Az öreg végre megsokalta e sok csipős megjegyzést s eképpen utasítá rendre bántalmazóit: bő szüretünk volt, borunk elég jó, de ha látom e fényes napsugárt és meggondolom, hogy ha későbben vagy is most szüretelnénk, borunk még jobb volna és megegyeszer annyit érne!

A korán teljesített szüretet siratom. Ti könnyelműen gondolkodtak, azért nem értitek vagy nem akarjátok érteni, a későbbi szüretelés hasznát.

Ebner Sándor.

Szőlősgazdáink figyelmébe.

A szüret eredménye mennyiségileg elég jól ütött ki, a minőség is sok helyt kielégítő. Az árak természetesen nem felelnek meg a jó terméknek, de csak szőlősgazdáink lesznek okai, ha a túlságos kínálattal nevelésesen alacsonyra szorítják a bor-árakat. Tekintetbe kell ugyanis venniök, hogy Németországban a szőlőtermés a középén alul maradt, Olaszországban közepes, Franciaországban ellenben határozottan rosz, a kivétel tehát rendkívüli lendületet fog venni a télen és a jövő tavasszal: ennél fogva a mennyire lehet, tartózkodni kell az új borok cél nélküli eltékozlásától. A borkivitel lendíteni fogja azon körülmény is, hogy a külföldi, különösen a német, angol és francia kormányok a legszigorubb inétkedésekkel iparkodnak minden, az egészségre nézve ártalmas étel- és italféléket kipuhatolni, elkoboztatni és azokat, kik forgalomba hozzák, rendőri fenyték alá vonni. Bizonyos mértékben hat ez a mesterséges borokra is, s előnyét biztosítja a természetes boroknak is. A háboru is egyik kedvező tényezője a bor-árak emelkedésének, s keleten még egyre fenyegetők az esélyek; de ha épen nem is törne ki a háboru, a táborozás és a fogyasztás mégis megfelel ott egy nagy hadviselésnek. Oroszország 300 ezer embert tart fegyver alatt a megszállt területeken, mely a portát hasonló haderő fegyverben tartására kényszeríti; azonkívül jelentékeny hadseregek táboroznak a Balkán félszigeten.

(Sz. é. V.)

Állandó szőlőszaporítási mód.

Oly vesszőkből kell iskolát alakítanunk, melyeknek valódiságáról meg vagyunk győződve. Ezeket azután úgy ültessük szét, hogy a sorok egymástól 1 meter és a tőkék is a sorokban egymástól 1 meter távolságra essenek. Az első két évben fejre kell őket metszeni, hogy a tőke erősödhessen, harmadik évben már hozzáfoghatunk a szaporításhoz. Ekkor a tőkén 1—2 csapot metszünk erejéhez képest és egy vesszőt meghagyunk egész hosszában, ezt le kell földszíntre fektetni s egy kis fahoroggal lepezekelni és földdel betakarni. Mikor a hajtások mintegy másfél arasznyi hosszúk, töltsük fel az egyes hajtásokat földdel jól; öszre minden hajtásnak szép gyökere lesz, melyek jövő tavasszal már szétválaszthatók és szétülthetők. Jövő évre az idén hagyott csapokból lesznek lehúzni való vesszők. Ily módon kezelve, kellő trágyázás mellett minden egyes tőke megad évenként 10—12 darab ültetni való gyökerező vesszőt. Ugyanezen állandó szaporítási módot a legjobb sikerrel lehet használni, midőn valamely nemes és értékes fajból nincs módjában az embernek nagyobb mennyiséget szerezni. (Gy. M.) (B. N.)

Ákác-gyökéshajtások kiirtása.

Az ákácfa gyökéshajtásai gyakran több méternyire szétágaznak a föld alatt s ha egyet kitepünk vagy kivágunk, 10—20 is buvik elé helyette. Az ákácot, ezen tulajdonsága miatt, némely gazda tartozkodik szántóföldjei szélére ültetni, minthogy a gabonatermő talaj egy részén is hamar elhatalmasodik. Ha ezen gyökérhajtásokat ki akarjuk irtani, akkor a kivágás helyett ezt a módot használjuk: nyár közepén az ákác-osemeték héjját, tövétől kezdve tenyérnyi magasságra lehántjuk s úgy hagyjuk. Az ilyen gyökérhajtások élnek ugyan még egy ideig, de lassanként kiszáradnak s velök együtt gyökereik is egészen kipusztulnak. Idősebb ákác-fák is minden mellékgyökereikkel együtt, ily eljárással, egészen kiirthatók.

K. L.

Baromfiak hullása ellen.

Sokszor egy-egy baromfi még az egyik órában igen vigyan kaparász s egyszerre csak el kezd gunnyasztani és hátellenül nézzük, nagyhamar el is hull. E bajt aztán elnevezték baromfi-dögnek, már csak azért is, mert ha egyszer kiült, hát halom számra döglének a baromfi-félék. Hogy e bajnak elejét vegyük, kövessük a következő jó tanácsokat. Keverjünk össze 16 gramm aloé port annyi riczinus olajjal, hogy abból 16 labdac (pilula) legyen; ezen labdacokból a tyuknak 1, a ruczának 2, pulykának 3, ludnak 4 szemet kell beadni, és pedig azonnal, ha gunnyasztását észreveszszük. Sőt még akkor is ajánlatos észre használni, ha az ilyféle baromfidög kitörő félben van, (például, ha már itt-ott a faluban hullani kezdenek.) Tehát nemcsak orvosság, hanem hasznos óvszer is, melylyel baromfiainkat a dög ellen megvédeni lehet.

(Gazd. népl.)

Kormány intézkedések.

Regaleügyj. rendelet. A kir. belügyminister azon kérdés eldöntése tárgyában jogositva van-e a munkásokat és uapszamosokat foglalkoztató iparos és gyáros a nagyban vásárolt szeszből készített palinkát napszamosainak, munkásainak és háznépének itallul kiszolgáltatni? folyó évi october 13-án 36,655. szám alatt a kassai kereskedelmi és iparkamrához intézett rendeletben oda nyilatkozik, miszerint a mi az iparos háznépét és a vele egy kenyéren lévő segédekét és tanoncokat illeti, kétséget nem szenved, hogy a földbirtokosoknak és kereskedőknek e részben nyújtott kedvezmény az iparosokra is kiterjeszhető. Ellenben a gyárbeli munkásokra ezen kedvezmény ki nem terjeszhető, mert abból igen sok visszaélés és regalejog-csonkítás következnek be.

Egyleti mozgalmak.

Az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmányának ülése 1878. november 4-én.

Tartatott Szabó József alelnök elnöklété alatt. Jelen voltak: Páll Sándor, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor, Csulak Dániel, Tompa Károly, dr. Hintz György egyleti pénztárnok és Walter Lajos egyleti helyettes titkár.

153. October 7-én tartott ülés jegyzőkönyvének felolvasása, — a jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Páll Sándor és Tompa Károly tagtársak kéretnek fel.

154. Ministerium 23,518 sz. alatti leirata, melyben az egyletnek kísérlettel véget küldött magokról jelentést kér, — a magos leiratnak elég fog tétetni.

155. Helyettes titkár betérjeszti a kéményseprővel köúj szerződést, — jóvá hagyatik.

157. Dr. Lekisch átirata, melyben felkéri az egyletet, hogy erdeinek kezelésére alkalmas egyént ajánlani sziveskedjék, — a választmány megbizza a helyettes titkárt, hogy az állami erdészeti-hivatalt egy alkalmas egyén ajánlására felkerje.

158. Helyettes titkár bemutatja a kuküllőmegyei gazdasági egylet 1878. évi october hó 2-ik év 3-ik napjain Dicső-Szent-Mártonban tartott tárlata alkalmával az erdélyi gazdasági egylet részére kitűnő szőlő- és gyümölcsseiért kiállított „dicső-öklevelet”, — örvendetes tudomásul vétetik.

159. Gamauf Vilmos titkár, előleges jelentése a párisi közkiállításán résztvett kiállítók kitüntetéseiről, — tudomásul szolgál.

160. A magyar kisbirtokosok országos földhitel-egyesületét létesítő bizottság felhívása a „magyar kisbirtokosok országos földhitel-egyesülete” létesítése érdekében, — tudomásul szolgál.

161. Ladányi Sándor levele, melyben kijelenti, hogy a kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet feletti felügyelő és ellenőrző bizottságba történt megválasztását elfogadja, — tudomásul szolgál.

162. Gamauf Vilmos titkár utólagos jelentése a párisi közkiállításán részt vett kiállítók kitüntetéseiről, — tudomásul vétetik s a kitüntetettek névsora a lapban közöltetik.

163. Kertészeti szakosztálynak benyújtott indítványa, mely szerint a köztelki Pineau noir- és Riesling-táblák megritkítása ajánlta'ik, oly módon, hogy minden második sor kiszedessék, s miután e fajok már nem keresettek, a kidobott sorok keresett fajokkal lennének beültetendők s mikor ezek felnőttek, a régiekkel hasonló eljárás követtetnék; ezen az uton 2—3 év múlva a táblák oly fajokkal lennének beültetve, melyekből szép jövedelem volna nyerhető. Továbbá jónak látná a szakosztály, hogy a nagyutczai kertben lévő speciálítások teljes kitisztázására találna módot a választmány. Végre a kertnek útfelöli pusztja része még az ősön vagy a legközelebbi tavaszon beplántáltassék: — a választmány, minthogy a pineau noir és riesling sorai nagyon sűrűk, minden második sornak kiszedését nem ellenzi, azonban a közgyűlésen a kert kezelésére nézve hozott tervtől eltérni nem akar; a nagyutczai kertre nézve pedig a fajok kitisztázását szintén szükségesnek tartja s Paget János tagtárs'urat felkérndi, hogy jövő tavaszon e munkánál közreműködni sziveskedjék.

164. Az egyleti kert felügyeletével megbízott tagtárs, Szentgyörgyi Lajos jelentése, mely szerint az egyleti kertekből bejött:

Barack, cseresznye, körte és szilvából	39 frt, 74 kr.
Szőlőből	495 frt, 93 kr.
Répából	309 frt, 45 kr.
Oltvány és oltogalyból	278 frt, 52 kr.

Összesen 1133 frt. 64 kr.

örvendetes tudomásul vétetik s Szentgyörgyi Lajos tagtársnak buzgóságáért köszönetet szavaz a választmány.

165. Egyleti pénztárnok dr. Hintz György bemutatja az october havi pénztári jelentést, mely szerint 3051 frt, 47 kr. bevétellel 686 frt, 42 kr. kiadás áll szemben, — tudomásul szolgál.

Hitelesítik:

Páll Sándor s.k.

Tompa Károly s.k.

Szabó József,
egyleti alelnök.

Walter Lajos,
egyleti helyettes titkár.

Vidéki gazdasági tudósítások.

Szilágy-Nagyfalu, 1878 nov. 2-án.

A vetések e vidéken, az idő kellemetlensége és más munkával elfoglaltatás miatt, nagyon gyéren történtek, de a mi van, az szép és sokat ígérőleg disziti a határt. Az elkésztett gazdák kettőzött szorgalommal igyekeznek elmaradt munkáikat pótolni; csak az idő lenne jobb, mint a milyen. — A szüret, mely már egy hét óta tart, nagyon vig és bő, oly annyira, hogy a must, hordók nem léte miatt kádakban forr meg; ki 100 vederre számított: kapott 200 vedret. A must vedre 25, 30, 35 krajczár. A termés bősége alól csak Bagos és Bodzás képeznek kivételt, hol a jég a szőlő kétharmadát augusztus havában elverte. — A tél még be sem köszöntött s már is garázdálkodnak a farkasok; october 25-én Sz.-Nagyfaluban, egy a szántófüldekre kinyaló kertben, a farkasok egy egyóves csikót szaggattak szét s a pásztorok kiabálása daczára, az ejtett prédával szépen besétáltak a közel fekvő cserjésbe. — Fagy volt ma november 2-án, még pedig oly erős, hogy a sár röggé fagyva, az embert könnyen megbirta; ugy látszik, a téli hidegek hamar befognak köszönteni. — Az időjárás esős, szeles és hideg. (,Szilágy.") O. Gy.

Kercsed, 1878 nov. 7-én

A szüretet ma végeztük be s ezzel utolsó termésünket takarítottuk össze az idén.

Nincs mit panaszkodunk, bőven termelt minden, annyira, hogy vén emberek nem emlékeznek ily általános jó termésre; hanem terményeink egy részének értéke (piaczi ára) nagyon alant áll s némelyik jelenleg egyáltalán nem is értékesíthető.

Szénatermésünk az alant fekvő és június 20—24-éig elkészíthető réteken kitünő, de vidékünk nagyjából oldalos és csak júliusban kaszálható szénafüveink majdnem semmi, mert a folytonos esőzés miatt, a mi lett is, értéktelenné vált. Már majdnem kétségbe estünk volt, hogy mivel fogjuk hitelezni marháinkat, de az esőzések következtében még a legoldalmasabb kaszálókon is buján nőtt sarju, mit a szép időjárással kitünően készíthetünk el; ez elosztotta aggodalmainkat, s most már kitünő jól nyaralt marháinkkal bátran megyünk a tőbbe.

Őszi kalászos gabnánk bőven termettek, üszög és gyommag nélkül 12—13 szemet adtak általánosan, a mi vidékünkön ritkaság; áruk is kielégítő, különösen augusztus elején jó ára volt, mert metermázsáját a tisztabuzának 7.50—8 frton, a rozstot 5.50—6 frton fizették. Azonban ritka gazda részesülhetett azon szerencsében; hogy ekkor adhassa el, mert vidékünkön nagyon nehezen és későn lehet cséplőgéphez jutni. Jelenleg a tisztabuzza ára 6.50, rozsó 4.80 kr.

Tavaszi kalászosaink zab, tönköly, árpa a májusi szárazság miatt számban nagyon györgén fejlettek, de jól eresztettek s kitünő minőségűek.

Tengeri, a tavaszi szárazság miatt, ritkán kelt, de termésben kipótolta; bőven termelt s kitünően jól elkészült, megért.

Ára a csős tengerinek 20 literes vékánként 13—16 kr., a szemesnek 40 kr.

Répa, pityóka jól termelt, de a rózsá-pityóka nagyon rothad, mig a közönséges honi fajok nem; más években az ellenkezőt tapasztaltam.

Szőlő annyira várakozás felett bőven termelt, hogy a must alig volt elhelyezhető s még a miénk ezen vidéken talán a legjobb is, mit részint jó fekvésű hegyeinknek, részint a késői szüretnek tulajdoníthatunk. Közönséges honi vegyesmust, az itt használt Wagner mérőszerint 13—14 fokot mutatott; Riesling, Traminer, Carbenet 15—16 fokot. Az utolsó napokra maradt kövér, király és kevés járdovány vegyes mustja 18 fok volt. Ebből láthatni, hogy a honi fajok, kellően megválasztva, szintén jó bort adnak, de mig ezekből sok elrothadott az idén, addig a fentemlített külföldi fajok termésiből semmi.

Alig 200 házat számláló községünkben 12 ezer veder must termelt, de ámbár elég jó s más években mind el szokott kelni, a mi eladó volt: most hiába vártuk a vevőket, nem jöttek. Alig történt egy pár száz vederre vásár, az is csak 70—80 kron. Most nincs mit tennünk, mint elhelyeztetni a hordókat s várunk, mig vevő akad.

Mihály Gyula.

Mocs, 1878 nov. 10-én.

Északi széllel jött hóra ébredtünk, most is havaz, minden marháat fedél alá kellett helyezni. Napszámost bajos kapni, többféle munkával elkéstünk. Az elején felt buza- és rozsvetések tele vannak rozsdával, kisárgultak; jövőre vetőmagot kell tartani. Szüret jól sikerült; vetemény és gyümölcs bőven termelt. Marha ára magos, de a gabonáé alant jár.

Nagy József.

— **Hét kas**, teletetésre alkalmas méh van hozzánk, eladásra bejelentve. Bővebb felvilágosítással szolgál.

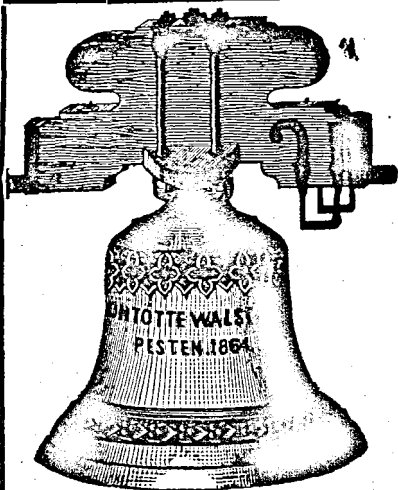
A szerkesztőség.

Felelős szerkesztő: SZABÓ SÁMUEL.

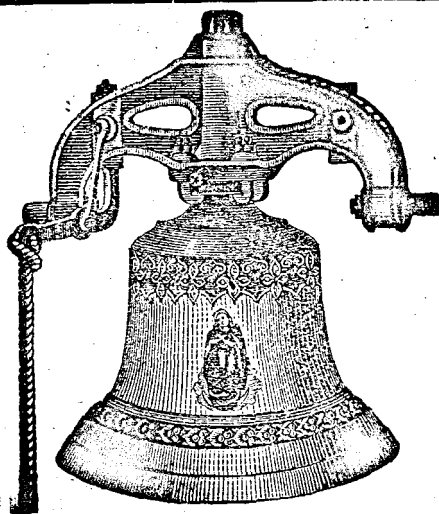
H I R D E T É S.

Tömlő-orosk, kovács-fúvók, takaró-ponyvák, tized mérleg és súlyok.

kerti- és kézi fecskendők, tüzi vedrek, pemetek, toló- és mászó létrák

Harangok
fa és vaskalappal.
Tűzoltó szerelvények.
Borlehúzó gépek
teljesen felszerelve.
Gummi és kender
tömlők, gummi kö-
penyegek.
Szivattyus és házi
kutak, azonkívül

rugany-mérga és guttaperga áruk minden czéfra, nevezte-
sen lapok, szallentyűk, zárkarikák, zsinórok

szerező és javító műhelye; elvállal kutak, gépek és vízvezetések berendezését és
(46—52.) javítását (3.)

WALSER FERENCZ első magyar gép- és tűzoltó szerek gyára, harang és
érczöntőde Budapesten,
főkraktár Kolozsvártt, bel-monostor utca 12. szám.

villanyos házi és szoba-távirádák, vezetékek tűzoltó egyletek részére

P i a c z i á r a k.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	gizta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterozo		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brassó		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Csik-Szereda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Déás	nov. 12	540	480	360	—	150	270	320	100	200	33
Déva		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erzsébetváros		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fogarás		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K.-Fehérvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gy.-Sz.-Miklós	nov. 2	830	—	375	350	175	410	130	40	—	30
Kolozsvár	nov. 14	450	—	385	—	185	270	200	120	300	42
M.-Vásárhely		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Enyed		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
H.-Szeben	nov. 12	580	480	360	400	200	300	180	100	320	36
Égesvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-Sz.-György		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szamosujvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	nov. 7	488	354	312	262	168	225	180	80	240	36
Sz.-Udvarhely	nov. 12	600	500	400	—	200	350	180	30	200	28
Torda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V.-Hunyad		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40
krjával számíttatnak.

A hirdetés szövegét
a t. megrendelőnek minden
külön díj nélkül tet-
szés szerint akarhányszor
változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	széri hirdetésnél										
	1	1-3	1-6	1-12	1-18	1-24	1-30	1-36	1-42	1-52	
	fizetendő forint										
1/16 v. egész oldal	8	24	45	85	120	160	180	200	220	260	
3/16 v. fél „	4	12	23	43	60	80	90	100	110	130	
1/10 v. negyed „	2	6	12	22	30	40	45	50	55	65	
2/16 v. nyolczad oldal	1-50	4-50	8	12	16	22	24	26	28	33	
1/16 v. tizenhatod „	1	3	4	6	8	11	12	13	14	17	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai
és
lapunk t. előfizetői
25% vagyis egy negyedrészt
engedményben részesülnek,
ha hirdetésük beküldésekor
tagsági vagy előfizető
minőségükre hivat-
koznak.